

Společnost s ručením omezeným podle německého práva

Günther SEEFELDER

Jana PŘEROVSKÁ

Jan TULIS

Úvodem

Společnost s ručením omezeným je produktem novodobého právního vývoje v Německu. Byla vytvořena v roce 1892 jako jednodušší a levnější právní forma v porovnání s akciovou společností. Od roku 1892 seznala právní úprava s.r.o. mnohé změny. Nejdůležitější novelizace byla provedena v roce 1980. Touto novelou byla otevřena možnost založení s.r.o. jedinou osobou. Úmyslem zákonodárce bylo vytvoření formy společnosti výhodné pro menší a střední podniky jejíž společníci nechtějí osobně ručit. Použití této formy pro větší podniky není vyloučeno, ale je v praxi poměrně vzácné. Společnost s ručením omezeným je obchodní společností s právní subjektivitou a podobnou organizační strukturou jakou má tato společnost v právu českém.

Vznik společnosti

S.r.o. může být založena k jakémukoliv účelu, který není v rozporu s právním řádem. Nepřípustná je tato forma podnikání pro příslušníky svobodných povolání např: lékaře, advokáty apod.. Společnost vzniká uzavřením společenské smlouvy a zápisem do obchodního rejstříku. Při založení společnosti jednou osobou je smlouva nahrazena prohlášením, které má totožný obsah a formu. Společníky mohou být jak fyzické tak právnické osoby. Osoby mladší patnácti let se mohou stát společníky se souhlasem zákonných zástupců, smlouva musí pak být předložena opatrovníckému soudu ke schválení.

Společenská smlouva se skládá ze dvou částí:

- I. Dohoda zakladatelů společnosti o jejím zřízení
- II. Stanovy společnosti a zvláštní ujednání

Stanovy společnosti tvoří objektivní právo a jsou závazné nejen pro společníky, ale i pro třetí osoby. Při jejich výkladu platí stejné zásady, jako pro výklad zákonů.

Společenská smlouva, která nemá předepsanou formu nebo vykazuje jiné vady je neplatná. Vady smlouvy zanikají zápisem společnosti do obchodního rejstříku.

Obsah smlouvy

Společenská smlouva musí obsahovat:

- obchodní jméno (firmu) a sídlo společnosti
- předmět podnikání
- údaje o výši základního jmění nejméně 50 000 DM
- údaje o výši vkladu každého společníka

Firma může obsahovat označení činnosti nebo jméno společníka. Společnost je oprávněna používat jen jedno obchodní jméno s přídatkem GmbH v německé řeči. Pobočky mohou používat dodatky, které je odlišují od mateřské společnosti. Cizojazyčná označení jsou přípustná za té podmínky, že jsou v příslušném obchodním styku srozumitelná. Dodatek GmbH musí být vždy používán.

Předmět podnikání musí obsahovat popis konkrétní činnosti společnosti, který odpovídá obchodním zvyklostem.

Každý zakládající společník musí zaplatit ve smlouvě stanovený vklad. Vklady jednotlivých společníků mohou být rozdílné, celková suma musí dosáhnout zákonem předepsanou hodnotu t.j. 50 000 DM. Před podáním přihlášky do obchodního rejstříku musí být složena část peněžního vkladu a to ve výši nejméně 25 000 DM. Věcný vklad musí být složen úplně. K hodnotě peněžitého vkladu - 25 000 - se pak připočítává hodnota věcného vkladu.

Kdo je oprávněn vklady přijímat a spravovat určí společenská smlouva nebo datečné rozhodnutí zakládajících společníků. Založení společnosti probíhá ve dvou etapách. Uzavřením společenské smlouvy a jejím notářským ověřením vzniká tkzv. předspolečnost. Společnost s ručením omezeným vzniká teprve zápisem do obchodního rejstříku. V době „předspolečnosti“ přijaly orgány společnosti minimální peněžité a úplně věcné vklady. Správa tohoto jmění společnosti vyžaduje omezenou účast společnosti na obchodním styku. Z právního hlediska je „předspolečnost“ spolek zvláštního charakteru, který s výjimkou právní subjektivitu, odpovídá charakteru s.r.o., ale chybějící právní subjektivita vede k tomu, že jmění společnosti patří společníkům dohromady na základě tkzv. podílového společenství. Pro „předspolečnost“ mohou být zřizována bankovní konta, může být zapsána do pozemkové knihy a je oprávněna provozovat vložený nebo získaný podnik. V obchodním styku je „předspolečnost“ zastoupena k tomu určenými jednatelem. Zásadně jsou jednatele oprávněni ke všem činnostem, které zákon v tomto stádiu vzniku společnosti určuje.

Ručení za závazky předspolečnosti

I. Ručení zakládajících společníků

Společníci ručí za závazky jměním „předspolečnosti“, v případě nezaplacení jejich vkladů i jejich osobním majetkem.

II. Ručení „jednatelů“

Jednatel je ten, kdo v obchodněprávním styku za „předspolečnost“ vystupuje jako

jednatel nebo je jako takový pro ni činný. Jednatel ručí v plném rozsahu osobně. Jejich ručení je nezávislé na ručení společníků.

Ručení zaniká vznikem s.r.o.

Zápis do obchodního rejstříku má konstitutivní charakter. Společnost s ručením omezeným vzniká dnem zápisu bez ohledu na zveřejnění. Práva a povinnosti „předspolečnosti“ přecházejí bez zvláštního právního aktu na s.r.o.. Platí plná zásada nedotknutelnosti, to znamená, že společníci ručí za rozdíl mezi základním jměním společnosti a jeho hodnotu ke dni zápisu. Ručí podílově za vyrovnání rozdílu.

Orgány společnosti

Společnost je řízena společníky. Jejich práva a povinnosti jsou upravena společenskou smlouvou. Společníci tvoří řídicí orgán společnosti valnou hromadu. Valná hromada rozhoduje formou usnesení. Poměr hlasů je závislý na výši obchodního podílu.

Výkonným orgánem společnosti je jednatel

Jednatel může být společník nebo třetí osoba. Jednatel je stanoven ve společenské smlouvě nebo usnesením valné hromady. Jednatel je vázán na usnesení valné hromady. Jednatel může být kdykoliv odvolán. Jednatel zastupuje společnost navenek. Rozsah jeho pravomoci není možno vzhledem ke třetím osobám omezit.

Dozorčí rada je fakultativním orgánem společnosti.

Práva a povinnosti společníků

Společníci mají právo podílet se na správě společnosti. Mají ze zákona právo na to být o situaci ve společnosti informováni a mohou nahlížet do podkladů společnosti. Povinností společníků je zaplacení určitého vkladu. Platí zásada složení a zachování základního kapitálu. Všichni společníci jsou povinni kromě jejich vkladu zajistit celkové krytí společnosti v poměru jejich obchodních podílů. Společníci jsou vázáni povinností věrnosti t.j. společníci musí hájit zájmy společnosti, zachovávat výrobní a jiná tajemství společnosti, zdržet se jednání, která společnost poškozují.

S.r.o. s jedním společníkem

Stále větší význam v praxi má zakládání s.r.o. jedinou osobou. Tato právní forma se osvědčila jako účinný nástroj k omezení ručení podnikatele, které je zásadně neomezené. Závazky vyplývající z obchodní činnosti jsou a zůstávají závazky společnosti, která za jejich plnění ručí svým majetkem. Jméno společnosti je od privátního majetku podnikatele přísně odděleno. Další předností této formy podnikání je možnost aktivního vedení podniku společníkem samotným nebo za pomoci jednatele, který je zaměstnancem společnosti. Na rozdíl od s.r.o. s více společníky musí být před podáním žádosti o zapsání složen celý kapitál společnosti t.j. 50000 DM. Pokud to není možné, pak stačí 50 procent kapitálu a dostatečné záruky např. bankovní záruka,

zástavní práva apod.. Důvodem této úpravy je chybějící ručení společníků.

Závěr

Společnost s ručením omezeným mohou cizinci zakládat bez zvláštního omezení. Zápis do obchodního rejstříku následuje po čtyřech až osmi týdnech od podání žádosti. S ohledem na osobní ručení společníků a jednajících je vhodné zahájit činnost až po zápisu do obchodního rejstříku. Poplatky za notářské ověření smlouvy se řídí výší základního kapitálu. Ověření zahraničních notářů je uznáváno, jestliže vzdělání a pravomoci německému vzdělání a pravomoci odpovídá. Získání obchodního podílu je zatíženo daní ve výši 1 procenta jeho hodnoty.

Financování základního kapitálu pomocí bankovního úvěru je možné jen při poskytnutí dodatečných jistot v podobě věcných práv na pozemcích a ručení privátním vlastnictvím. Podpora ze strany státu je jen pro určité účely možná. S ohledem na omezené ručení nepoživá tato forma podnikání zvláštní důvěry bank a obchodních partnerů.